

SHANGAAN Heart Book

MBILU YA MUNHU

COPYRIGHT

ISBN 0 - 908412 - 32 - 0

E-MAIL: info@angp.co.za
ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS
P.O. BOX 2191, PRETORIA, 0001, R.S.A.

(A Gospel Literature Mission financed by donations)
(Reg. No. 1961/001798/08)

Buku leyi ni swifaniso swa yona a yi tumbuluka etikweni ra France hi lembe ra 1732. A yi tiviwa leswaku i "Xivonivoni xa Mbilu ni Moya," hi xinghezi yi ku: "Spiritual Heart Mirror," hi xihina: "Buku ya Mbilu." Etidyondzo ta ntiyiso leti nga ka yona a ti yi endla leswaku yi andza yi laviwa hi vanhu hinkwavo ematikweni hinkwawo le ntsungeni wa malwandle. Hambi namuntlha, ya ha dyondziwa hi tindzimi hinkwato le xilungwini, yi tsakeriwa hi vapfumeri va tikereke hinkwato.

Ya laveka ngopfu hikuva tidyondzo ta yona ni swifaniso swa yona swa vulavula ngopfu ni timbilu ta vanhu. Tani hi leswi va swi tweke leswaku Xikwembu xi tatisile Testamente leyintshwa ni leya khale hi switshembiso swa xona, hi ku: "Embilu leyintshwa, ndzi ta mi nyika yona, ni moya lowuntshwa ndzi ta wu chela endzeni ka n'wina. Ezek. 36:26; Heb. 8:10. Kutani va yimbelela risimu lerintshwa va ku u lulameriwe ku teka buku ni ku lemula ku tiyisa ka yona: hikuva u tlhaviwile, kutani u kutsulele Xikwembu hi ngati ya wena evanhua va tinxaka hinkwato ni va tindzini hinkwato ni va swivongo hinkwaswo, ni vamatiko hinkwawo. Hlavutelo 5:9.

Swi sasekile ngopfu n'wina hinkwenu lava hlayaka, mi ringeta kun'we na hina ku hi pfuna, leswaku lavanyingi va kuma buku leyi, va yi dyondza.

J.R.Gschwend

MBILU YA MUNHU

I TEMPELE YA XIKWEMBU, KUMBE YA SATANA.

1 Yoh. 3:4-10.

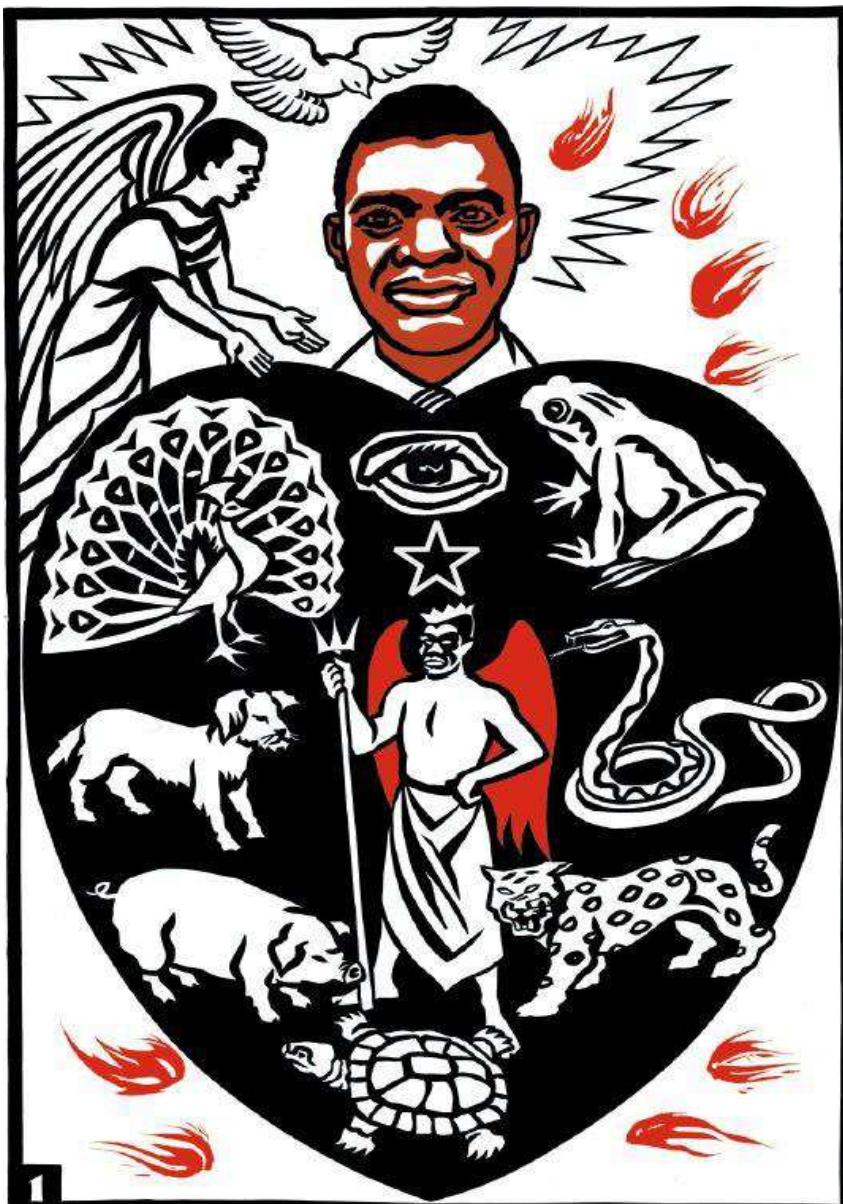
E ka vahlayi:

Xibukwana lexi a hi buku leyintshwa; yi huma ntsungeni wa lwandle. Kutani yi pfune lavo tala etimhakeni ta Xikwembu. Vanyingi lava tinoveke va vona swidyoho swa vona. Va tinyiketa ka Xikwembu, va kuma timbilu letintshwa. Loko mi dyondza xibukwana lexi tsundzukani leswaku buku leyi i xivonivoni laha un'wana ni un'wana a tivonaka kona. Hambi u muhedeni, hambi mukriste, hambi la dukeke, u nga vona xifaniso xa wena kukotisa leswi Xikwembu xi ku vonaka ha kona. Xikwembu a xi languti nghohe ya munhu, xi languta timbilu ta hina ntsena.

Satana i tatana wa mavunwa, ni tatana wa lava hembaka mavunwa, hosi ya munyama ni hosi ya misava. Wa voyamisa mahlo ni vutivi bya vanhu, leswaku va nga voni rirhandzu ni ku vonakala, ni vukulu bya Xikwembu, ni Muponisi wa vona a nga Yesu Kriste. 2 Kor. 4:4. Vadyohi ni lava nga pfumeriki va file hi tlhelo ra Xikwembu, va fumiwa hi hosi ya misava leyi. Efs. 2:2. Hikwalaho ka leswo, N'wana wa Xikwembu a xikile hi le tilweni, leswaku a ta herisa ntirho wa Satana. 1 Yoh. 3:8. Hikwalaho-ke, tivekeni hansi ka Xikwembu, alelani Diabolosi o ta suka ka n'wina, tshinelelani Xikwembu, xi ta mi tshinelela. Loko u dyondza xibukwana lexi, languta mbilu ya wena u yi kamba, u vona leswaku swo yini embilwini ya wena? Loko u kuma leswaku a yi lulamangi u nga kaneti swidyoho swa wena.

Tiveke ka Xikwembu hi ku titsongahata, leswaku xi tiva ku ku ri valela swidyoho swa wena ni ku ku hlantswa hi ngati ya Yesu Kriste. U fumiwa hi Satana kumbe hi Xikwembu xana? U hlonga ra xidyo ho kumbe u nandza wa Xikwembu xana? Loko u ri hansi ka matimba ya xidyo ho u nga kaneti, i swinene u huwelela eka Xikwembu, xi ta ku ntshunxa ha Yesu Kriste la teke misaveni ku ta pfula mahlo ya hina ni ku hi humesa emunyameni, leswaku hi nghena eku vonakaleni. Yesu wa hi ntshunxa ematimbeni ya Satana. Ha yena hi kuma ku ntshunxeka eswidyo hweni swa hina. U yima emahlweni ka Xikwembu lexi vonaka swihundla swa wena leswi fihliweke. A swi pfuni nchumu ku fihlela Xikwembu. Ku katekile munhu loyi swidyoho swa yena swi rivaleriweke, loyi swidyoho swa yena swi funengetiweke. Ku katekile munhu loyi Yehova a nga n'wi hlayeriki ku biha ka yena, loyi ku nga riki na mano embilwini ya yena. Hlaya Psa. 32 ni 51. Yesu wa ha vitana hi ntamu: "Tanani ka mina n'wina hinkwenu lava karheleke, ni lava tikeriwaka ndzi ta mi wisisa". Mat. 11:28-30.

1. XIFANISO XO RHANGA

Xifaniso lexi xi kombisa mbilu ya mudyohi, ni wa matiko, loyi a ha fambisiwaka hi moywa misava leyi, ni ku navela ka nyama: xi vonivoni lexi vonisaka mbilu ya yena, hi laha Xikwembu xi n'wi vonaka ha kona. Amahlo ya yena ma tswuhukile; mafelangati ma kombisa leswaku i miupyopyi: tani hi leswi hi swi dyondzaka ka Swiv. 23:29-32.

I vamani lava nga ni mahlo layo tswuhuka xana? "I swa lava tolovelaka ku nwa, lava huwelelaka vinyo leyi pfanganek. U nga languti vinyo loko yi tswuhukile, loko yi huhuma xikuvi, ni loko yi chuluriwa hi ku olova Makumu ya yona ma kotisa nyoka leyi lumaka, yi tlhava ku kota mhiri. Mahlo ya wena ma ta languta vavasati va timbiri, mbilu ya wena yi ta kanelaswa ku homboloka. Milomu ya wena yi ta kanelaswa hava."

Hansi ka nhloko ku ni mbilu ya munhu leyi nga ni swihari (swivandzana) leswi hlamarisaka. Swihari (swivumbiwa) leswi swikombisa swidyoho leswi nga munhwini, hi tinxaka ta swona, xin'wana ni xin'wana.

Swivandzana swi komba xidyoho lexo karhi ka munhu. Mbilu i yindlu ya swidyoho tane hi Mbilu ya mano. XIFANISO XO RHANGA. leswi Yesu a nga te: swi huma embilwini, emeehleketo leyo biha, ni ku dlaya, ni vooswi, ni ku tianakanya ka tingana, ni ku yiva, ni ku hemba ni ku rhuka. Mat. 15:19.

Lexo rhanga i "PAVÃO" (peacock). Xikombisa xidyoho xa ku tikurisa. Lucifer loyi ngi a ri ntsumi leyikulu a thiywa Satana hikwalaho ka ku tikurisa. Esa. 14:9-17. (Lucifer, hi leswaku: "Nyeleti leyi vangamaka") Vanhu va tikurisa hi tindlela leto tala. Van'wana va tidzunisa hi swiambalo swa vona, van'wana hi ku havaxela tiroko (ni tinguvu ta ntwembane) van'wana va tidzunisa hi ku ambala tinguvu leti kombisaka vusweti bya vona, van'wana va tidzunisa hi swingwavila, ni vusenga, ni vuhlalu enhan'wini, van'wana hi swivongo swa vona, van'wana hi xiyimo xa vona, van'wana hi vutlhari bya vona, ni rifuwo ni swin'wana. Xikwembu xi venga lava titlakusaka, ni lava tiendlisaka lavanene (lava nga vamanyunyu). Swiv. 8:13.

Ku tikurisa ku landzeriwa hi ku lova, ku tidzuna ku yina eku ringiweni. Swiv. 16:18.

"MBYANA" yi kombisa xidyoho xa vooswi ni vugangu. Mbyana a yi hlawuri nchumu, hinkwaku laha yi fambaka kona, ya tinyamisa; Ni vanhu layo tala malembe lawa, va tano, tani hi mbyana. Va oswa, va

nyamisa lavantshwa, va gangisa, va tinyamisa; vanhwanyana ni majaya a va ha swi tivi ku tihayisa. Lava tekeke va titamela hi ku biha hikuva va siya tindlu ta vona, va teka vasati va vanhu; na vona vavasati va siya vanuna va vona ni vana, va tsendzeleka, va hundzuka tinghwavava. Vasati va tinoni a va ha hlayisi vunoni bya vona. Van'wana a va pfumeli ku ya evukatini, va rivateka hi ku oswa. Munhu wo tano o vuriwa mbyana, o nyamile. I swinene u chava vooswi, hikuva swi onha mmiri wa wena. A mi swi tivi leswaku mi "Tempele ya Xikwembu," loko munhu a onha Tempele ya Xikwembu, Xikwembu xi ta n'wi onha, hikuva Tempele ya Xikwembu yi kwetsimile, Tempele yoleyo hi n'wina. 1 Kor. 3:16,17; na 6:15-20.

"KHUMBA" (nguluve) yi komba xidyoho xa ku pyopya ni madyo. Khumba (Nguluve) ra dya hinkwaswo, a ri hlawuri nchumu, ri tane hi vanhu lava dyaka nyama ya leswi feke, ni ngati, ni leswi nyamisaka tani hi fole ni mbangi. Xikwembu xi te: mi nga tshuki mi swi dya. Mhaka 15:20; na Esaya 66:17. Lava swi dyaka va nyamisa mmiri wa vona, yi nga Tempele ya Xikwembu. Mi nga nyamisi mmiri wa n'wina ha rona fole ni mbangi. A ku na swidakwa leswi nga ta nghena eku fumeni ka matilo. Byalwa a hi swakudya hambyi ri vukanyi ni vucema ni vukacu. Swakunwa leswi pyopyisaka swi hambanisa nhloko ya munhu. Mavoko lama kandzelaka byalwa ma ni nandzu eka Xikwembu. Esa. 5:22. Mi nga tshuki mi lahleka, loko va ri va chaka ni lava khongelaka swifaniso ni swikwembu, ni vaoswi, ni swipombolo, ni makhamba, ni lava navelaka rifuwo, ni vapyopyi, ni swidakwa, ni lava gangisaka, ni la va hlevaka van'wana, ni lava dyelelaka, lavo tano, va nga ka va nga ngheni eku fumeni ka Xikwembu. 1 Kor. 6:10. Mitirho ya nyama yi le rivaleni: byi nga vooswi, ni vugangu, ni manyala, ni vumbhisa ni ku khongela swifaniso ni swikwembu, ni mitirho ya vungoma, ni ku vengana ni ku kanetana, ni mona ni ku kariha, ni mphika ni timholovo, ni ku avana, ni ku tsonana, ni ku dlaya, ni ku pyopya, ni makolo. Lava endlaka leswo tano, va nga ka va nga ngheni eku fumeni ka Xikwembu. Gal. 5:19. Mi nga tshuki mi pyopyiwa hi vinyo hambyi hi byalwa, ni vukanyi, ni vucema, ni swin'wana, hikuva swi ni vuhunguki, kambe mi tala Moya Iowo kwetsima. Efs. 5:18. Hosi Yesu o ri: La nga ni torha a a te ka mina a nwa. Yoh. 7:37.

"XIBODZA" (MFUTSU) xi kombisa xidyoho xa vulolo ni xa ku hlwela, ni ntirho wa vungoma ni vun'anga. Vulolo bya hi tsandzekisa ku khongela, ni ku dyondza Buku ya Xikwembu ni ku ya enhlengeletanweni ne xikhongelweni. A khamba ri yiva hikuva ra loloha eku tirha hi mavoko ya rona. Aku nwa ka tswala ku hlwela ni ku lahleka. Hikwalaho ka ku hlwela ku tinyiketa ka Xikwembu, lavo tala va ya endzilweni.

Xikhumba xa xibodza (mfutsu) xi tirhisiwa hi tin'anga, xi kombisa xidyoho xa ku tshemba ni ku hlahluba, ni ku femba ematshan'weni ya ku tshemba Xikwembu lexi hi endleke.

Xikwembu xilerisile va-Israel, xi ku: U nga tshuki u tshika mungoma a hanya. Eks. 22:18. Ku nga tshuki ku kumiwa munhu ni un'we ka wena la hlahluvaka, ni mungoma ni mulorhi, ni nyamusoro, la vutisaka mimoya ni swikwembu ni la bvumbaka, ni la vutisaka vafi; la endlaka swilo leswi, wa yila eka Yehova. Deut. 18:10. Kambe ehandle i timbyana ni vakanganyisi, ni vaoswi, ni vadlayi, ni lava gandzelaka swifaniso swa swikwembu, ni hinkwavo lava rhandzaka vunwa ni lava tirhaka hi byona. Hlav. 22:15. Un'wana loko a vabya a a vite vakulu va Nhlengeletano va n'wi khongeleta, va ri karhi va n'wi tota hi mafurha (oleo, oil) hi vito ra Hosi. Yak. 5:14,15. Ku khongela loku endliwaka hi ku tshemba ku ta hanyisa muvabyi, kutani Hosi yi ta n'wi pfuxa emasangwini. Loko u dyondza xibukwana lexi Xikwembu xi ta vulavula na wena leswaku u hundzuka u fularhela swidyoho swa wena, kambe a moyo wa xibodza (mfutsu) wa ku hlevela embilwini ya wena wu ri: "i-i; u nga tisori namuntlha, u ta tisola u tinyiketa mundzuku;" wu ri ka wanhwana: "i swinene u rhanga u tekiwa;" eka jaha: "iswinene u rhanga u teka;" eka lava khale, wuri: "i swinene u sungula u cina ni ku khanel siku ra ku teka ka n'wana wa wena." Ematshan'weni ya ku yingisa Rito ra Xikwembu u yingisa rito ra Satana, kukondza mbilu ya wena yi va leyo nonon'hwa swonghasi.

"YINGWE" i xihari lexi karihaka ni mahlundzu. Munhu la fumiwaka hi lunya o endla mitirho leyo chavisa. Swi andzile ngopfu leswaku loko munhu a pyopyile a va ni mona, a lwa a tlherisela swo biha hi swo biha, a anakanya leswo biha kasi Mutlheriseri wa hina i Xikwembu Deut. 32:33. Ku tlherisela swo biha

hi swo biha swa nandziha embilwini ya mudyohi. Kambe Yesu o ri: "rhandza varikwenu ku kota loko u tirhandza, rhandzani valala va n'wina." Xikwembu xi ta hi tsetselela eka swihoxo swa hina loko na hina hi tsetselela lava hi hoxelaka.

"NYOKA" yi kanganyisile vatswari va hina, hi ku kaneta rito ra Xikwembu. Satane o ve ni mona. loko a vona Adam na Eva va tshamile kwatsi, eparadesini ya vona. Mona wu ta ku karhata loko u vona lava hanyaka khwatsi. Munhu wa mona o taleriwa hi meebleketo leyo biha ya ku onha, ni ku dlaya ni vukwele ni xidyho. Ngopfu ka nuna ni nsati loko va nga tshembani endlwini. Vukwele bya nonon'hwa kukotisa xivandla xa vafi. Risimu 8:6.

"CHELA" (khele) ri hanya hi misava, ri kombisa xidyho xa ku titiva ni ku rhandza mali ni ku rhandza rifuwo, rimitsu ra swidyo hinkwaswo. Munhu lowo tano a nga swi koti ku nyika, wa rhandza ku tivekela swilo swa misava lewi nga ta dyiwa hi tinsumba ni ku kurha. Yesu o ri: A hi vekeni rifuwo ra hina etilweni laha ku nga riki na makhamba lama yivaka. "Hikuva laha xuma xa n'wina xi nga kona hi laha timbilu ta n'wina ti nga ta va kona." Mat. 6:19-21.

"MURISI WA SWIHARI LESWI" i tatana wa mavunwa hi leswaku Satana. I mudlayi, a nga na ntiyiso, a nga tshami entiyisweni Ni loko a hemba o tisungulela ntsena, hi yena wa mavunwa, ni tatana wa vahembi. Hikwalaho-ke a hi chaveni mavunwa, hikuva lava rhandzaka vunwa ni lava tirhaka ha wona va le handle kun'we ni timbyana, ni vaoswi ni vadlayi. Hlav. 22:15. La dyohaka i wa Satana, hikuva hi yena la dyoheke ka ha ri ku sunguleni, hikokwalaho N'wana wa munhu a teke emisaveni leswaku a ta herisa ntirho wa Satana. Yoh. 8:44.

"NYELETI" yi kombisa ripfalo ra munhu. Ripfalo ri kona embilwini ya munhu un'wana ni un'wana, eku n'wi tsundzuxa swidyo swa yena. Loko hi nonon'hwsia timbilu ta hina, hi dlaya ripfalo ra hina. 1 Tim. 4:2.

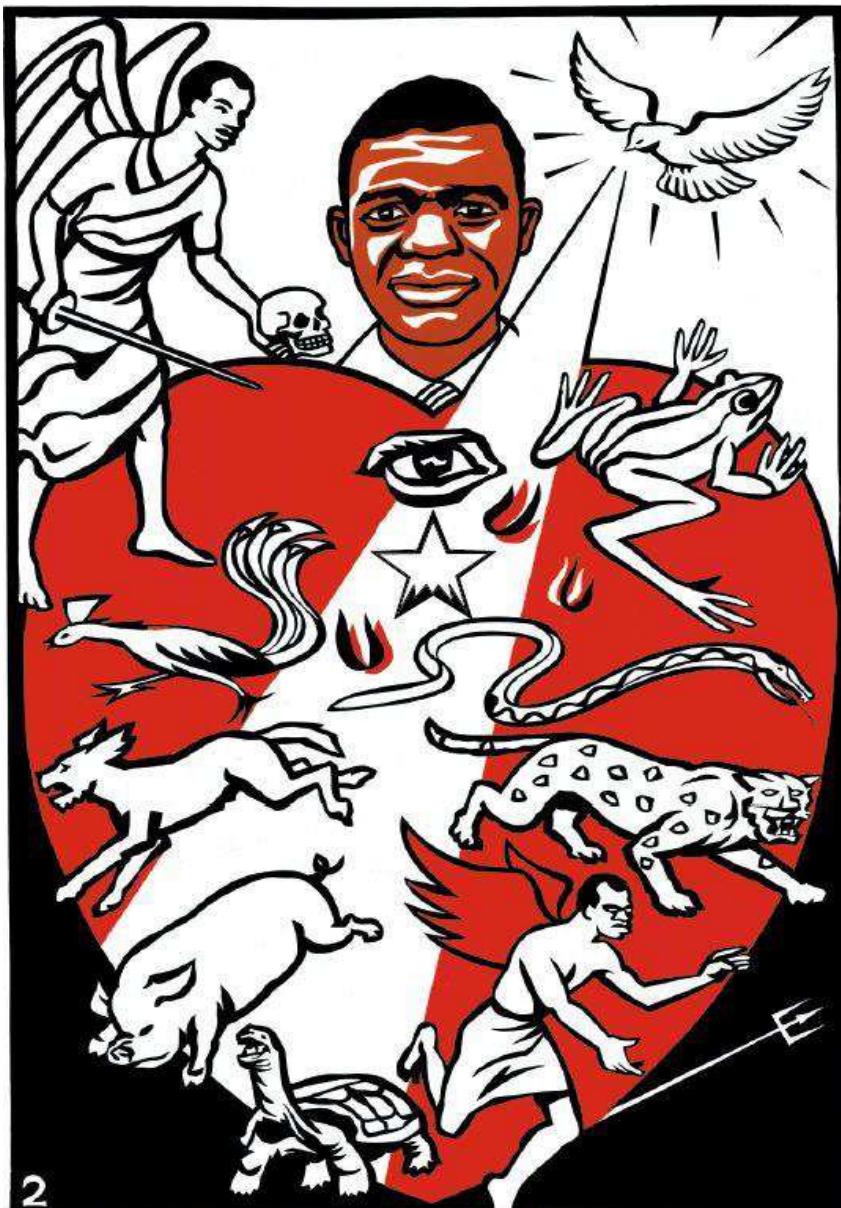
"TIHLO": Xikwembu xa vona ndzeni ka timbilu ta hina, xi tiva xihundla ni leswi fihliweke, a ku na lexi fihliweke emahlweni ka Xikwembu.

"MALANGAVI" ya ndzilo ma kombarirhandzu ra Xikwembu tani hi leswi ma hungelaka mbilu. Rirhandzu ra Xikwembu, ri tano, ri hungela timbilu ta vadyohi. Wa va rhandza leswaku va hundzuka. Xikwembu a xi tsakeri ku fa ka mudyohi, kambe xi rhandza leswaku a hundzuka a hanya. Yesu wa ponisa vadyohi. Ku tsaka lokukulu ku kona matilweni loko mudyohi a hundzuka eswidyo hweni swa yena. Rirhandzu ra Xikwembu ri lava ku nghena embilwini.

"TUVA" ri komba Moya lowo kwetsima, lowu kombaka ni ku khorwisa mudyohi leswaku swidyo swi kona. Exifanisweni lexi xa mbilu, a Moya wu le handle ka munhu wa kona, hikuva a wu tshami laha ku nga ni xidyoho.

"NTSUMI" yi kombisa rito ra Xikwembu, yi ringeta ku vulavula ni munhu loyi a ha pyopyiwaka hi ku navela, ni mitsakiso ya misava Ieyi. Loko xi ri kona xifaniso lexo embilwini ya wena la hlayaka, huwelela ka Xikwembu leswaku u kuma tshembeka ra leswaku u kutsuriwile swidyo hweni swa wena hi Muponisi Yesu Kriste. Xikwembu xi ta hundzuluxa mbilu ya wena, tane hi leswi hi nga ta vona exifanisweni xa vumbirhi. Loko hi vula leswaku a hi na vudyohi, ha tixisa kutani ntiyiso a wu kona ka hina. Loko hi tivula swidyo swa hina, Xikwembu xa tshembeka, xi lulamile ku hi rivalela swidyo ni ku hi hlantswa ku homboloka hinkwako. 1 Yoh. 1:8-10. Mbilu yi ni mano ku tlula hinkwaswo, yi borile ngopfu, yi nga tiviwa hi mani-ke? Hi mina Yehova ndzi kambaka timbilu. Yer. 17:9-10.

2. XIFANISO XA VUMBIRHI,

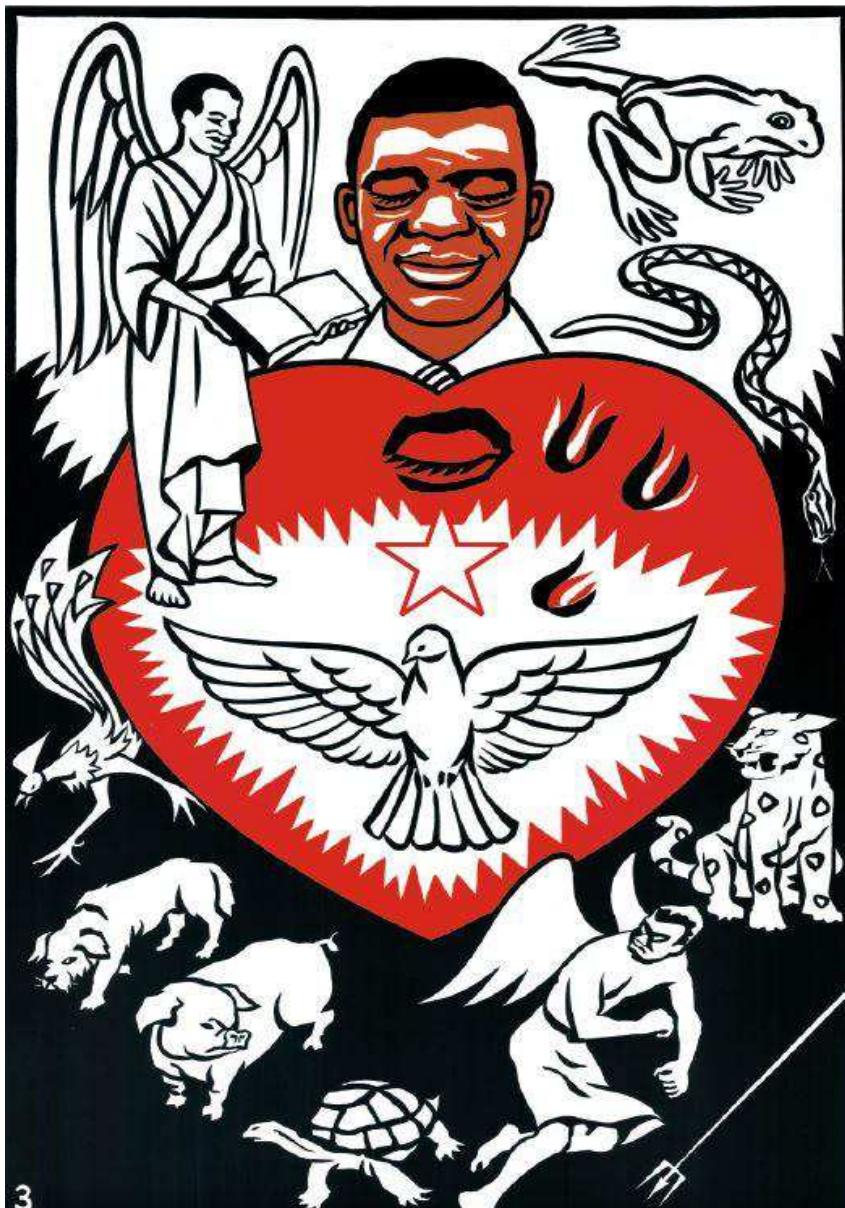
2

i xifaniso xa munhu l'a sungulaka ku hundzuka. A ntsumi yi tamele banga ri nga rito ra Xikwembu lexi hanyaka; ri ni ntamu eku hundza mabanga hinkwawo lama karihaka, lama lotiweke matlhelo hinkwawo: ra tlhava mbilu, ri avanyisa ri ko ri fika mahlanganweni ya mbilu ni moyo. Tsundzuka leswaku hakelo ya xidyoho i rifu, (Rom. 6:23) ni leswaku vadyohi, ku averiwa ka vona ku le tiveni leri pfurhaka ra ndzilo ni xivavula. Ntsumi yi tamerile rhambu ra nhloko evokweni ra yona. Ri tsundzuxa leswaku na yena o ta fa, ni leswaku nyama ya yena leyi a rhandzaka ku yi sasekisa ni ku yi tsakisa ni ku yi xurhisa eku naveleni ka yona, yi ta fa, yi dyiwa hi swivungu, amoya wa yena wu ta yima mahlweni ka Muavanyisi Nkulukumba: Moya lwo kwetsima wa sungula ku voninga embilwini ya yena, ku vonakala ka Xikwembu ka hlongola munyama, rirhandzu ra nghena, ri kufumeta mbilu ya yena leyi titimelaka. Loko ku nghena ku vonakala, munyama wa huma. Sweswi swihari (hi leswaku swidyoho) swa baleka.

Pfumela Yesu a nghena embilwini ya wena, ku vonakala ku ta hlongola munyama, wu huma embilwini, tane hi leswi u swi vonaka eka xifaniso lexi. Yesu o ri: Hi mina ku vonakala ka misava, loyi a ndzi landzelaka a nga ka a nga fambi emunyameni. Yoh. 8:12. Ku ni khombo ka lava rhandzaka munyama, ku tlula ku vonakala; ku ni khombo ka lava pfulelaka swa misava etimbilwini ta vona, leswaku ku nghena swivandzana leswi swi kuma ndzhawu (mbango).

Mbilu i tempele ya Xikwembu. Yesu a a nghena e tempeleni eYerusalem a humesela handle hinkwawo lava xavisaka tihomu ni tinyimpfu, ni matuva: a susumeta matafula ya lava bindzurisaka hi mali, a wisa ni switshamu, a ku ka vona: "Mi hundzula yindlu ya Tatana mi yi endla bako ra makhamba." Yindlu yo leyo i mbilu. Hosi Yesu a nga tanga ku hi tsetselela swidyoho ntsena, o tele ku ta hi ntshunxa eka swona. "Loko mi ntshunxiwile, mi ta va lava ntshunxiweke swinene." (Yoh. 8:36).

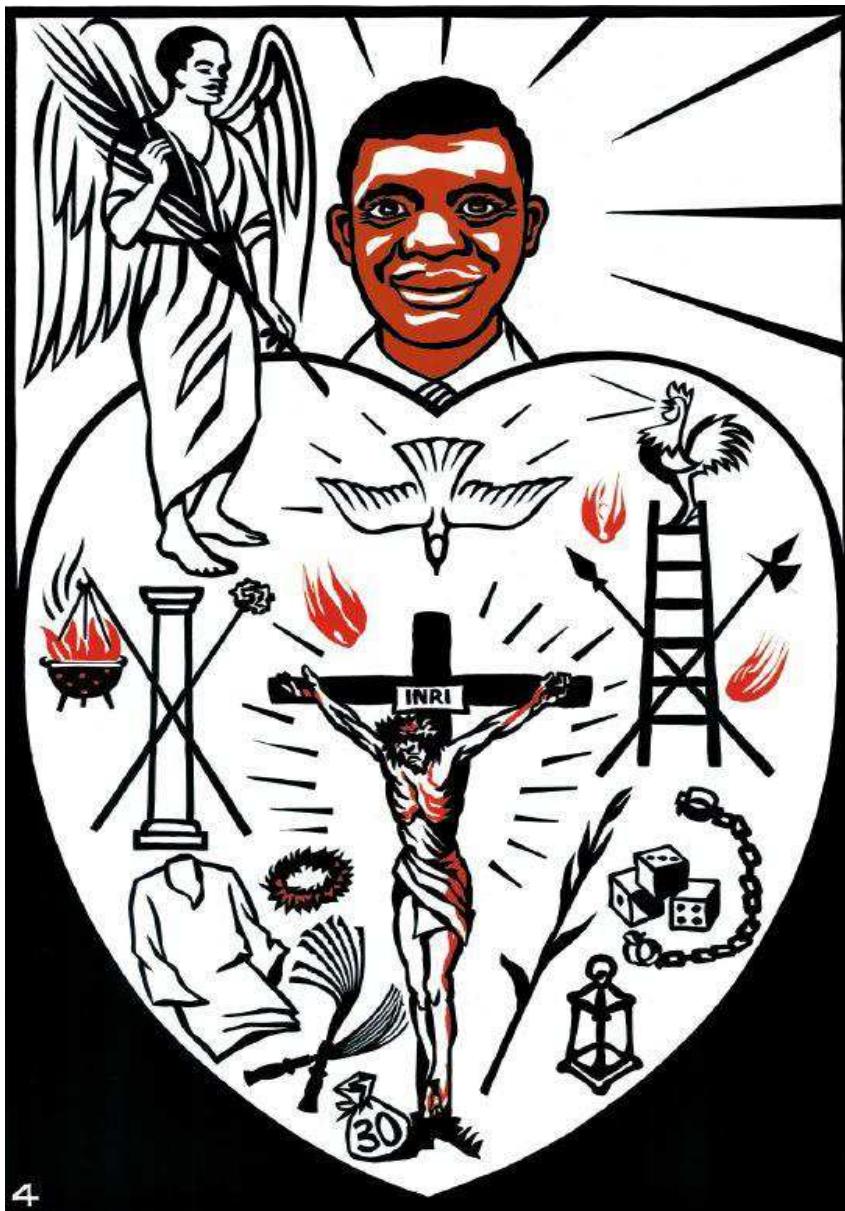
3. XIFANISO XA VUNHARHU.

Exifanisweni lexi hi vona munhu la tisolaka eswidyo hweni swa yena, leswi Yesu N'wana wa Xikwembu a nga vambiwa hikwalaho ka swona exihambanweni. Hi ku vona xihambano, munhu wa tsundzuka rirhandzu ra Xikwembu leri teke ha Yesu Kriste Xinyimpfana xa Xikwembu, leri susaka swidyo hoho swa misava. Hikwalaho ka swidyo hoho swa hina, enyuku wa yena wu hundzuke ngati, loko a khongela Xikwembu. Yesu a a Ihuvurisiwa, a biwa a vambiwa a beleriwa hi swipikiri eswandleni swa yena, ne milengeni. Kwalaho ke mudyohi a nga vona swiendlo swa swidyo hoho swa yena mbilu ya yena yi handzuka, yi tlhaveka, a dana hikwalaho ka swidyo hoho swa yena. Hi ku hlaya Buku ya Xikwembu, a vona ku biha ka yena, a rila hi ku handzuka mbilu. Xikwembu xi ri: "Loyi ndzi nga ta n'wi languta, hi loyi a titsongahataka, la tisolaka, loyi mbilu ya yena yi nga leyi tshovekeke ni loyi a rhurhumelaka hi rito ra mina. Esa. 57:15; 66:2. yena.

Moya wo kwetsima ni rirhandzu ra XikMbilu Leyi hlantswiweke wembu swi nghena embilwini hi ku languta xihambano laha ngati ya Yesu yi halakeke kona, a kuma ku tsetseleriwa ka swidyo hoho swa yena, hikuva ngati ya Yesu Kriste N'wana wa Xikwembu yi hlantswa swidyo hoho swa hina hinkwaswo. 1 Yoh. 1:7. Leswaku lava pfumelaka ka yena va nga tshuki va lova, kambe va ve ni vutomi lebyi nga heriki. Hlaya 1 Kor. 6:10-11; Efs. 1:7. Ha yena hi ni ku ntshunxeka, hi ngati ya yena, hi ni ku tsetseleriwa ka swihoxo swa hina hi tintswalo ta Munhu lowo tano a nga ha naveri swa misava, o navela swa le tilweni, hikuva rirhandzu ri rholile mbilu ya yena. Swivandzana swi le handle, hambi Saana a ha langutile ndzhaku eku va a vuyela embilwini. Hikwalaho munhu a fanele ku rindza, a khongela a n'wi ala Satana, a ta suka ka yena.

4. XIFANISO XA VUMUNE,

i xifaniso xa mukriste la kumeke ku rhula ka Xikwembu hi mhamba ya Hosi ya hina Yesu Kriste exihambanweni, hikwalaho a nga ha tidzunisi, handle ka ku tidzuna hi xihambano xa Yesu Kriste. Hosi Yesu o file exihambanweni leswaku na hina hi fa eswidyohweni swa hina, hi hanyela Xikwembu. Mukriste o vambiwele eswidyohweni. 1 Pet. 2:24. Fambani hi Moya mi nga xurhisi ku navela ka nyama, Yesu o ri: La rhandzaka ku ndzi landza a a titshike ku sunguleni a teka xihambano xa yena a ndzi landza. Lava nga vakriste va vambilie nyama ni ku navela ka yona. Gal. 5:13,25. Embilwini hi vona mhandze (xihambano) laha Yesu a vambiweke kona. Kunene va n'wi hluvurise tinguvu ta yena, va n'wi ba hi mikhavi leyi vavisaka, hikuva ku layiwa ka hina a ku ri henhla ka yena, a biwile hikwalaho ka swidyooho swa hina. Heroda ni mavandla ya yena a va n'wi ambexa nguvu ya vuhos, va n'wi nkhisamela va n'wi funengeta mahlo, va n'wi ba va ku: "bvumba i mani la ku beke xana?"

Va n'wi nkhisamela hi ku n'wi vungunya. Va ku: Hosi! Hosi! Vakriste lavo tala sweswi va khongela etinhlengeletanweni ta vona, va suma tinsimu ta Xikwembu kambe hi swiendlo swa vona va vamba Hosi ya vona. A hi hinkwavo lava nge: Hosi, Hosi lava nga ta nghena eku fumeni ka le tilweni kambe ku ta nghena lava endlaka ku rhandza ka Tatana. Mat. 7:21-27.

Ematshan'weni ya hari ya nsuku ya vuhos, va n'wi rhwexa hari ya mitwa, va n'wi ba ku tlurisa hi mbhoma. Hi vona na wona nkama wa mali ya Yudas, lowu a nyiketeke Yesu ha wona, hikwalaho ka ku rhandza mali. I mhaka yo biha ku rhandza mali. Va n'wi tamerisa rihlanga exandleni, ematshan'weni ya nhonga ya vuhos. Va sandza vuhos bya yena. Ha vona rivoningo, ni fumu, ni timpencana ta tinenha leti n'wi khomeke ni vusiku, ni vuholotwana lebyi va pambulelaneke nguvu ya yena ha byona ni nhonga ya lava nga n'wi vamba.

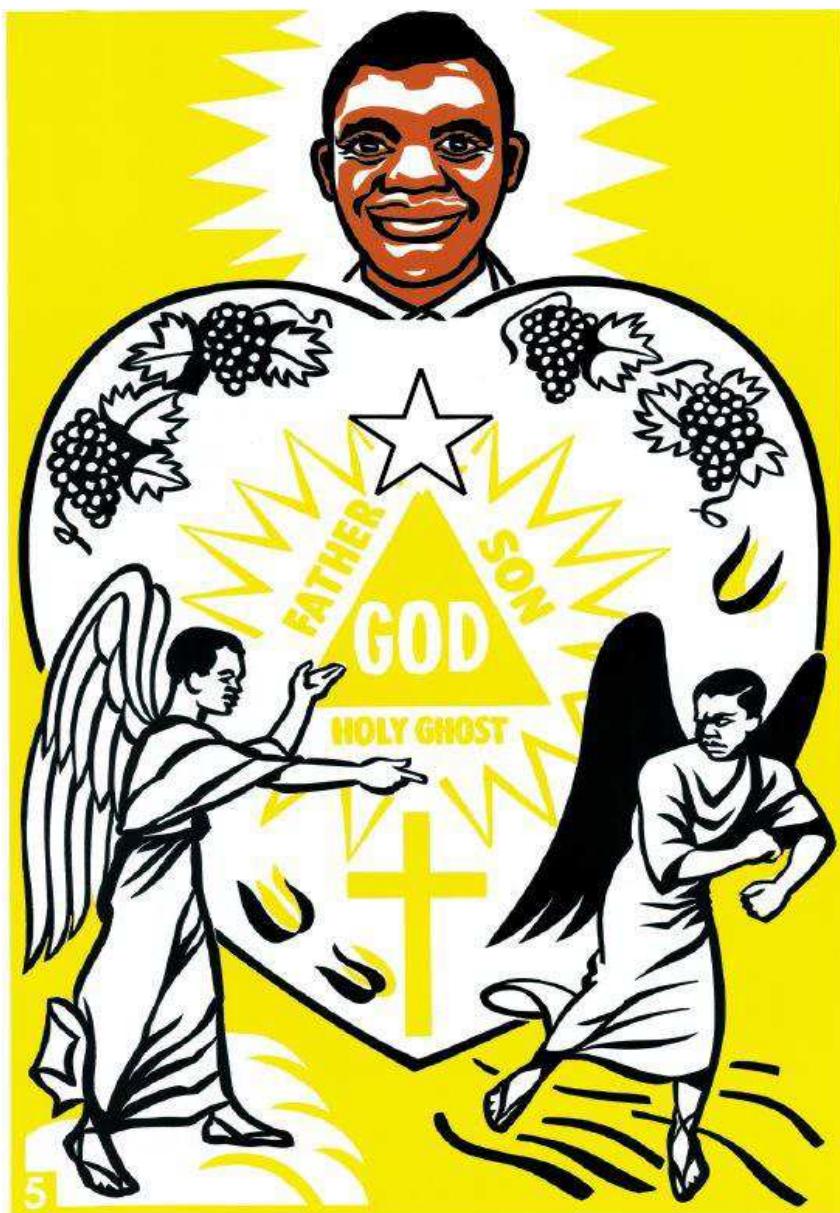
Va n'wi tlhava tsheveni hi tlhari. Nkuku wu rila Petro a ha ku n'wi landzula. Swilo leswi hinkwaswo swi komba mukriste e rirhandzu ra Xikwembu, leswaku na yena a ta titshika a landza Yesu. Hisekelani ku va ni ku rhula ni hinkwavo, ni ku kwetsima loku kungaku loko munhu a ku pfumala a nga ka a nga voni Hosi. Hebr. 12:14; Fil. 3:13,14.

Exihambanweni,
Ndzi vona Muponisi wa nga,

Lava nga va Kriste va vambile nyama, ni ku rhandza, ni ku navela ka yona. Galatia 5:24.

Ku tidzunisa a ku ve kule na mina, loko ku nga ri hi xihambano xa Hosi ya hina, Yesu Kriste, loyi misava yi vamberiwe mina ha yena, na mina ndzi vambiwile ka yona. Galatia 6:14.

5. XIFANISO XA VUNTLHANU.

Mbilu ya munhu la tweriweke vusiwana, la hlantswiweke hi Moya wo kwetsima laha ku tshamaka Tatana, ni N'wana ni Moya lovo kwetsima. Xikwembu i xin'we tani hi leswi Hosi Yesu a nge: Loko munhu a ndzi rhandza, a a hlayise rito ra mina. Tatana o ta n'wi rhandza, hi ta ta hi ta tshama ka yena.

Xikwembu xi ni tintswalo, xa tlakusa mukriste wa ntiyiso. Mbilu ley i tempele ya Xikwembu. Nhloko yi basisiwile. A ku na swivandzana embilwini ya yena, hikuva Moya wo kwetsima wu thsama kona. Matshan'weni ya mitirho yo nyenyetsa ya nyama yi nga mitirho ya tingana, hi kuma mihandzu ya Moya, rirhandzu ni ku tsaka, ni ku rhula, ni ku lehisa mbilu ni ku tsakelana, ni vunene, ni ku tshembeka, ni ku olova, ni ku tikhoma, ni yin'wana leyo nandziha. Mihandzu ley i yi komba leswaku munhu loyi i rhavi leri vekaka mihandzu leyo saseka. Xihundla xa ku veka mihandzu leyinene i ku tshama ka Kriste, u khuvuriwa eMoyeni

Iovo kwetsima. Munhu loyi wa rhandza Xikwembu hi mbilu hinkwayo ya yena kutani o vambile nyama ni ku navela ka yona. Xikwembu xi n'wi funengetile hi matimba ya Moya wa xona, a ko a swi tiva ku famba hi ntamu wa Moya. Ku pfumela ni ku tshemba ni rirhandzu, hi leswi a hanyaka ha swona, kutani o hanya hi laha ku nga heriki, o hanya ni Xikwembu. Ku katekile lava nga ni timbilu leti tengeke hikuva va ta vona Xikwembu. Mat. 5:8.

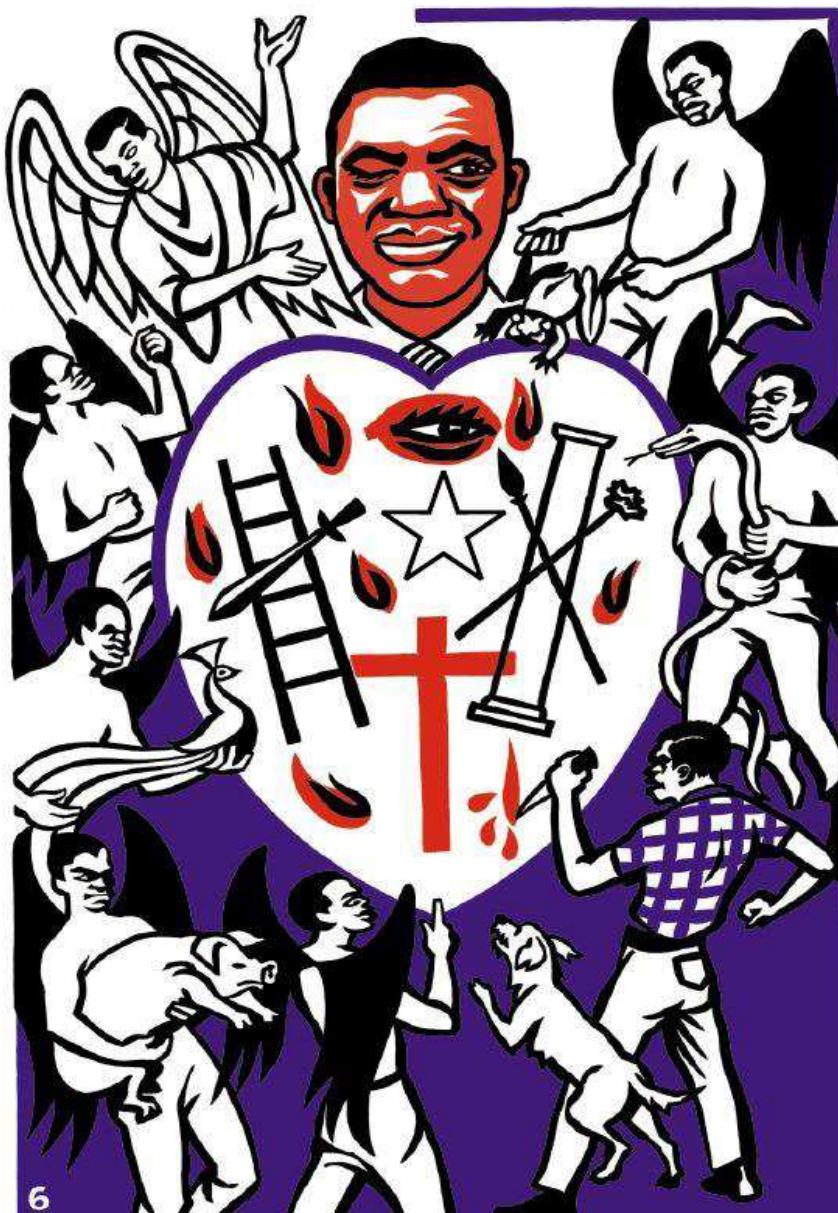
Hosi Davida a khongela a ku: "Oho Xikwembu, vumba endzeni ka mina embilu leyo tenga." Psa. 51:10. Leswi tsandzaka vanhu a swi hluli Xikwembu: xa endla mbilu yo biha yi va leyo saseka. Wena la **DOWNLOAD BOOKLETS:** www.anjp-hb.co.za

ORDER FREE LITERATURE: info@anjp.co.za
page 9 of 16 pages

hlayaka timhaka leti, loko u kombela ka yena hi ntiyiso, u tisola hi mbilu hinkwayo, u ta nyikiwa mbilu yo basa ni mahanyelo lamantswha. Tintshunxe eswilweni swa misava, u hlayisa milawu ya Xikwembu. 1 Kor. 3:16,17; 2 Kor. 6:16; Yoh. 15:1; Yoh. 4:16.

Exifanisweni lexí hi vona na yona ntsumi. Tintsumi ti lerisiwa hi Xikwembu leswaku ti tirha, hi ku pfuna lava nga ta fuwa ku hanya loku nga heriki. Psa. 34:7; Dan. 6:22; Mat. 2:13; 18:10; Mhaka. 5:19. Na kona, ku vonaka Satana la langutaka ndzhaku a lava ku tlhelela embilwini laha a humeke kona. Hikwalaho a hi rindzeni, hi khongela.

6. XIFANISO XA NTLHANU NA XIN'WE.

6

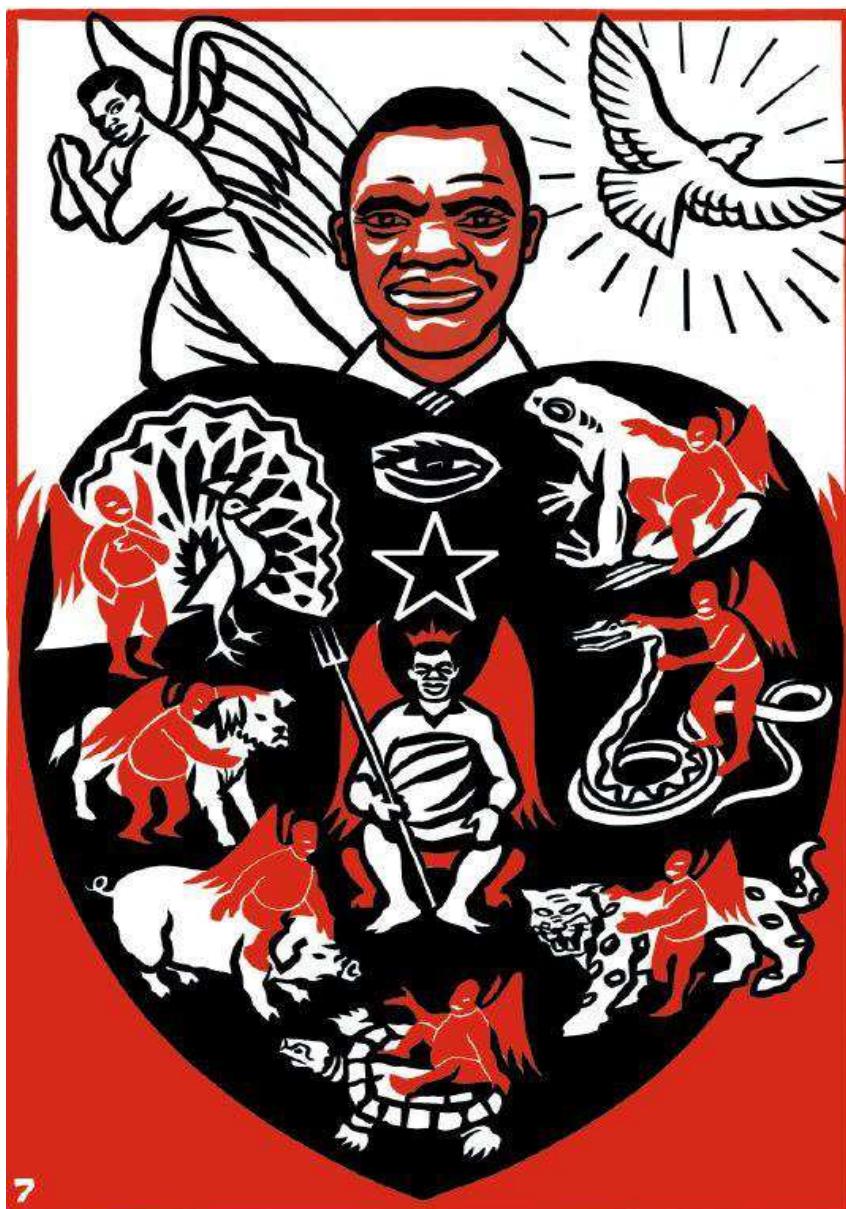
Exifanisweni xa ntlhanu na xin'we etihlo ra yena rin'wana ri swinyile hikuva a sungula ku tshika vukriste bya yena, kasi tihlo rin'wanyana ri languta hala ni hala, hikuva wa ha rhandza swa misava. Swi kombisa leswaku munhu loyi o sungula ku tlhelela ndzhaku: rirhandzu ra hola, hambi ku tlhela ka yena ku nga si vonaka swinene, kambe embilwini ya yena a nga ha pfumeri ku vamba nyama ya yena. A nyeleti ya ripfalo ra yena, a ya ha voningi, yo mphuu! Mhandze ni xihambano a swa ha yimi swinene. O sungula ku dedeleka (hala ni hala) evupfumerini bya yena. A nga ha khongeri. E handle ka mbilu ya yena hi vona miringo, wa ringiwa hi ntamu. Ku titiva ka sungula ku vuya. A sungula ku rivala leswaku a tsetseleriwile hi tintswalo, kutani a sungula ku tiphina, a tikurisa hi vukriste bya yena lebyinene; ku pyopya ku ringa hi ntamu ku nghena; kumbe xana o nwile byalwa kumbe vukanyi a ku: i madleke (mahewu) kumbe dzovo; kumbe o nwile a ku; o endlela nuna wa yena; leswo i swinambyana leswi khulukelaka nambyini lowukulu.

Ni vooswi bya n'wi ringa, kumbe o twile marito layo biha, ma n'wi khunguvanyisa, kumbe malho ma navetisiwa hi swin'wana kumbe o vonile xifaniso lexo biha, kumbe o yile mitlhangweni ya vuvedeni. Satana a n'wi xisa a ku: a hi xidyoho ku tlanga, vooswi byi ko byi rhola mbilu ya yena. O kona munhu la n'wi tlhavaka hi mukwana, swi kombisa leswaku vanhu va n'wi pfuxa hi marito layo biha, kumbe va n'wi hleva, va n'wi holovisa, va n'wi tlhava hi marito, kumbe va n'wi khongotela hi marito layo nandziha, leswaku va dlaya vupfumeri bya yena hi ku n'wi kokela swivini. Loko u pfula nxuva yitsongo, miringo yi ta nghena hi ku hatlisa, nyoka yi ta nghena, Satana o ta nghenisela swivandzana swa yena embilwini
DOWNLOAD BOOKLETS: www.anjp-hb.co.za

ORDER FREE LITERATURE: info@anjp.co.za
page 10 of 16 pages

ya yena. Tlharihani, hikuva Satana i nala, wa vomba tani hi nghala, yi lava loyi yi nga n'wi dyaka. Alelani Diabolos o ta suka ka n'wina. 1 Pet. 5:8,9.

7. XIFANISO XA NTLHANU NA SWIMBIRHI.

7

Moya Iwo biha loko wu humile ka munhu wu tsemakanya mananga, lomu ku tshweke ku ya lava ku wisa; loko wu nga ku kumi, wu ku: ndza ha tlhelela endlwini ya mina leyi ndzi humeke ka yona. Loko wu yi kuma yi kukuriwile yi bombisiwile, wu tlhela wu ya vita mimoya ya ntlhanu na mimbirhi leyi wu tlulaka hi ku biha, wu nghena wu tshama ka yena, kutani timhaka ta yena ti ta tlula leto rhanga hi ku biha. Eka hinkwaswo leswo ku hetiseka xivuriso lexi nge: Mbyana yi tlhelela mahlanteni ya yona ni nguluve leyi hlantsiweke yi tlhelela endzhopeni yi puluvundza ka wona. Luka 11:24-26; 2 Pet. 2:22.

Tindzimana letimbirhi leti, ti hlamusela swinene mahanyelo ya munhu loyi. Enghoheni ya yena ne mahlweni ya yena ku tsariwile xidyoho xa yena. Moya Iwo kwetsima wa baleka, hikuva Moya wa Xikwembu a wu tshami ni moya wa thyaka. Mbilu yi nga ka yi nga vi tempele ya Xikwembu, kun'we ni tempele ya Satana.

Ntsumi yi famba hi tingana, yi ri karhi yi languta ndzhaku yi ku: kumbe o ta tianakanya tani hi n'wana wa vusopfa la sukeke kaya, a vuyela ka Xikwembu hi ku titsongahata a ti veka milengeni ya Yesu. Kambe ripfalo ra yena le ndzeni ri file. O ni tindleve, kambe a nga ha twi ku vita ka Xikwembu. O ni mahlo, kambe a nga ha voni riwa leri nge mahlweni ka yena, a nga ha ri na tingana loko a dyoha. Satana o tshamile xitshan'weni xa vuhosu embilwini ya yena.

Kumbe munhu loyi i wa ku languteka enghoheni ya yena, tani hi sirha leri sasekisiweke, kambe xikarhi i marhambu lama boleke. A hosi ya mavunwa ya fuma. Xivandzana xin'wana ni xin'wana lexi nga ni demona, xa fuma embilwini ya yena. Hambi a nga rhandza ku tintshunxa eka xidyoho xa yena lexi n'wi xanisaka, a nga swi koti; swidyo swi n'wi bohile. Heb. 10:29-31; 2 Pet. 2:1-14. Munhu wo tano a a huwelele ka Xikwembu a ha ri ni nkahi. Loko a fa, e mbilu ya yena yi ri tano, a nga ka a nga kumi tintswalo ka Xikwembu. Mbilu ya munhu la tlheleleke ndzhaku, ni ya muhedeni i vuhunguki, hikuva loko a twa Rito ra Xikwembu a nonon'whisa mbilu ya yena. Xikwembu xi ta n'wi laya a ta twa ku vava.

8. XIFANISO XA NTLHANU NA SWINHARHU.

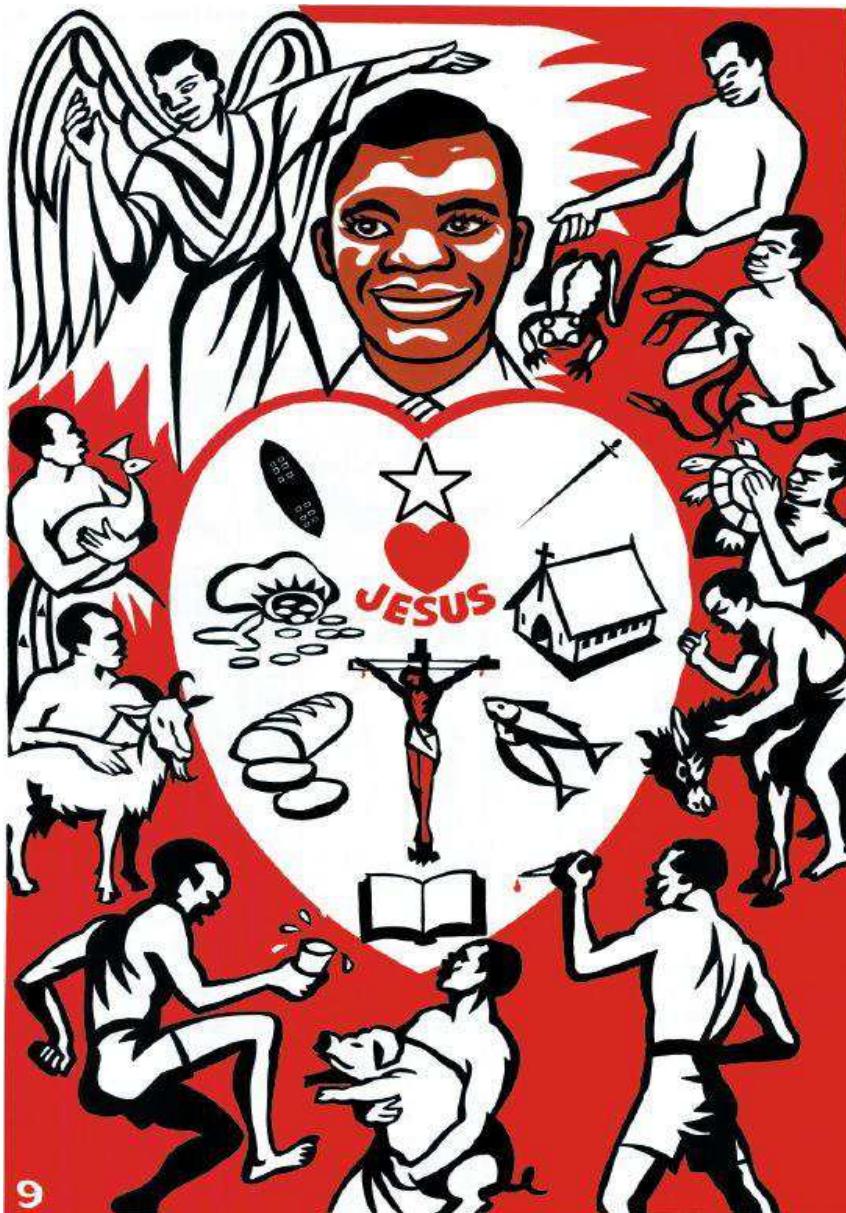

8

Laha hi kuma munhu la tlheleleke ndzhaku (ni muhedeni) la nge masangwini ya rifu. N'wamarhambu, Rifu, ri fikile hi nkarhi lowu a nga wu rindzelangiki, a n'wi languta emahlweni, hi malangutela lama chavisaka. A vona leswaku ku tsakisa ka swidyoho ku herile, kumbe ku vaviseka ku khomile nyama ya yena, a moyo wa yena wa chava wa rhurhumela, loko a vona rifu ri tile ku n'wi teka. Hambi a ringeta ku khongela, wa tsandzeka. Marito ya ku n'wi khongotela a ma ha n'wi pfuni nchumu. Ni rifuwo hambi a ve na rona a ri koti ku n'wi ntshunxa. Hambi a ringeta ku anakanya Xikwembu, a mademoni a ma n'wi nyiki nkarhi. Ma n'wi kombisa paila ra nandzu wa yena. Hikwalaho a moyo wu avana ni nyama, wu ya eku avanyisiweni, laha ku nga ni swirli ni ku getsela ka meno, laha xivungu xi nga fiki, ni ndzilo wu nga timekiki kona. Mark. 9:44.

Hambi van'wana va tshemba leswaku Xikwembu xi ta va twela vusiwana, va ta twa rito ra Muavanyisi, Ieri nge: Suka wena la rhukaniweke hi Tatana, famba endzilweni lowu nga timekiki, lowu lunghiseriweke Satana ni tintsumi ta yena. Mat. 25:41. Hikwalaho: lavani Yehova loko a ha kumeka. Munhu o hanya kan'we, endzhaku ku avanyisiwa. I mhaka leyi chavisaka ku wela emavokweni ya Xikwembu lexi hanyaka. Heb. 10:31.

9. XIFANISO XA NTLHANU NA MUNE.

Xifaniso xa nthhanu na mune i xa mukriste la hlulaka exikarhi ka miringo, la tiyaka eku pfumeleni, o famba eku kwetsimeni, a ko a fika makun'wini. Satana ni swidyo swin'wana swa n'wi rhendzeleka exikarhi. Va lava ndlela ya ku nghena. Ku titiva ni manyunu, (kumbe kufelala) ni vugangu, ni vooswi, swi kona, kambe ematshan'weni ya yingwe ni mbyana, ha vona mbongolo ni xiphongo; leswo swi kombi leswaku swidyo swi tolvela ku tihundzula xiyimo, kumbe swi tiambexa ngohe yin'wana swi endlela ku kanganyisa. O kona wanuna la tamelaka jomela ra byalwa, o ringa munhu loyi hi mitsakiso ya misava. Un'wana o n'wi tlhava hi mukwana; lexo xi kombisa marito ya ku holovisa ni tinxaniso ta misava, Satana hi ku hi chavisa ni ku hi xanisa, a tshemba leswaku hi ta landzula Xikwembu. Hikwalaho a hi tsundzukeni leswaku enyimpini ya hina a hi lwi ni nyama ni ngati, kambe hi lwa ni vafumi ni leswa matimba ni tihosi ta munyama ta matiko, ni mimoya leyo biha ya xibakabaka ni swivandla swa le henhla. Efs. 6:10-20.

Munhu loyi o tamele matlhari hinkwawo ya Xikwembu, kutani ha wona o hlula matimba ya Satana. Rirhandzu ra Xikwembu ra pfurha embilwini ya yena, a ku na xilo lexi nga n'wi hamb anyisaka ni rirhandzu ra Xikwemu. Rom 8:35-39. Ripfalo ra yena ri basisiwile, o ni ku pfumela loku hlulaka misava. Nkwama wa mali lowu halakeke wu kombisa leswaku a hi munhu wo felela, a pfuna swisiwana, ni tinoni, ne ka ntirho wa Xikwembu wa hlenga eka leswi a nga na swona. Xinkwa ni nhlampfi swi kombi leswaku a dya leswinene leswi nga pyopyisiki, leswi nga onhiki nhloko ni ku n'wi vabyisa hambi ku n'wi pfuxela vuvabyi byo biha, a dya hi ku tikhoma, a nga ri na makolo. Yindlu leyi nge xikarhi yii kombisa leswaku munhu loyi o rhandza ku khongela ni nhlengelletano, ni ku khongela exilawini xa yena hi xihundla, a vulavula na Xikwembu. A ku na mupfumeri la hanyaka handle ka xikhongelo, tani hi nhlampfi a yi swi koti ku hanya handle ka mati. Bibele yi kombisa leswaku o dyondza Buka ya Xikwembu hi ku titsongahata. Hi rona Rivoningo ra ndlela ya yena ni ripanga ni xivonivoni xa yena. Hi Bibele leyi a yi tamelaka a tsundzuka ku fa ka Hosi Yesu Kriste ni ku pfuka ka yena. O tilunghisela ku hlangana ni Xikwembu. O fana ni murhi lowu byariweke kusuhi ni mati, wu tswala mihandzu leyinene, ya ku nkhenxa Xikwembu. O fana ni murhi lowu tswalaka ngopfu, a nga ha tsakisiwi hi swa misava, hikwalaho a nga chavi rifu.

10. XIFANISO XA KHUME.

Munhu la hanyaka ni Xikwembu, rifu a ri na matimba eka yena eku n'wi chavisa. Loko nkarhi wa yena wu fikile wa ku vitaniwa hi Xikwembu o ta famba hi ku tsaka, tani hi leswi muapostola Paolo a nga ku: ndzi ni ku navela ku ya ka Kriste, hikuva swi ndzi lulamele. Hi ku pfumela ka Yesu Kriste wa swi tiva leswaku o sukile eku feni ku ya nghena vutomini lebyi nga heriki. O navela ku vona mombo wa Hosi ya yena, leyi n'wi hlantsweke hi ngati ya yona leyo kwetsima, yoleyi n'wi feleke xihambanweni. Moya lowo kwetsima wu n'wi tsundzuxa marito ya Hosi Yesu, lama nge: timbilu ta n'wina ti nga kanakani, pfumelani ka Xikwembu, ni ka mina mi pfumela, vuako byi tele endlwini ka Tatana, ndzi ya mi lunghisela mbango, leswaku laha ndzi nga kona, ni n'wina mi ta va kona. Yoh. 14:1-4. Leswi tihlo ri nga swi vonangiki ni leswi tindleve ti nga swi twangiki, ni le'swi nga nghanangiki embilwini ya munhu, Xikwembu xi swi lunghiseleke lava xi va rhandzaka. 1 Kor. 2:9. A hi na wo marito ya ku vula ta ku saseka

ni vuhatihati bya mbangu (ndzhawu) lowu Xikwembu xi va lunghiseleke lava hlulaka. Ematshan'weni ya N'wamarhambu, ku ni ntsumi ya Xikwembu leyi nga ta teka moya wa yena, leswaku wu ya eka Xikwembu. Kwale sirheni Xikwembu xi n'wi rindzile leswaku xi n'wi amukela hi marito yo nandziha: "Tana wena la katekisiweke hi Tatana, amukela ndzhaka ya wena. Satana a nga ha ri na rito eka yena. Xikwembu a xi ku pfune wena la hlayaka buku leyi, leswaku u nga pfumeri ku kanganyisiwa hi ku nandziha ka misava, hambi ku ri ku tixisa, u ku: ndzi ta nghena evutomini hambi ndzi nga hundzukanga. Fularhela swidyoho swa wena. U ta avanyisiwa hi leswi u swi endleke enyameni. La endlaka leswo lulama a a swi endle; la tinyamisaka a a engete a tinyamisa. Yi vula leswo Buku ya Hlavutelo eku heteleleni ka Bibele. La lulameke a a endle hi ku lulama Hlav. 22:11.

E tilweni ra Tatana

A ku ngheni swivi kona

Ku basile kona.

Ni xidyoho xin'we.

Etilweni ra Tatana

A ku ngheni vuvabyi kona

Ku tsaka ku tele kona

Hambi byi ri byin'we.

**A SPECIAL WORD FROM ANGP
UN MONDE SPÉCIAL DE L'ANGP
UMA PALAVRA ESPECIAL DA ANGP**

This booklet "The Heart of Man" is available in over 538 languages and dialects spoken throughout the world (Africa, Asia, The Far East, South America, Europe, etc.) Our Heart Book is now also available on cell phones, tablets, etc from www.angp-hb.co.za

Le livre du "Coeur de l'homme" peut etre obtenu en plus de 538 langues et dialectes parles dans le monde entier, a savoir: Afrique, Amerique, Asie, Extreme Orient, Europe. Notre Livre du Coeur est maintenant aussi disponible sur votre Telephone cellular, plaques, etc. de www.angp-hb.co.za

Este livro "O Coracao do Homem" e obtfdo em mais de 538 linguas e dialectos falados em todo o mundo, a saber: (Africa, Asia, America do Sul, Extremo Oriente, Europa, etc). O nosso Livro O Coração do Homem tambem esta agora disponivel em telefone celular, tablets, etc. de www.angp-hb.co.za

The 10 heart pictures contained in this booklet are also available in the form of large coloured picture charts (86 x 61cm) bound together in a set of 10 pictures. These "Heart Charts" can be obtained with European or African features and are particularly suitable to be used in conjunction with the Heart Book for class-teaching, open air evangelization etc. Kindly contact us to ascertain the latest subsidized price of this chart.

Les 10 images du coeur qui figurent dans ce livre peuvent etre obtenues en tableaux de couleur, format 86 x 61 cm, avec des physionomies europeennes ou africaines. Ils peuvent etre utilises en meme temps que le livre du coeur pour des classes bibliques, a l'ecole du dimanche ou lors de reunions de plein air. Soyez aimable de nous contacter pour assurer les derniers prix en cours du tableau.

As 10 imagens do coracao, contidas neste livro podem ser obtidas num conjunto de 10 imagens em colorido no tamanho de (86 x 61 cm). Estes "Cartazes do Coracao podem ser obtfdos com caracterfsticas Europeias e Africanas e podem ser usados em conjuncao com o mesmo livro em classes de ensino biblico, evangelizacao ou ao ar livre. Agradeciamos que nos contacta- se para confirmacao do ultimo preco dos cartazes.

Kindly write to us if you are able to assist us with further translations of our free Gospel literature, informing us of the language into which you could translate this Gospel literature. Your assistance would be appreciated.

If you have found salvation in Christ, or have been otherwise blessed through our Gospel literature, please let us know. We would like to thank God with you, and remember you further in our prayers.

Nous vous invitons a nous contacter pour faire des arrangements concernant de nouvelles traductions de notre litterature, nous informant de la langue dans laquelle vous pouvez traduire cette litterature evangélique. Votre aide sera beaucoup apprecciee.

Si vous avez trouve le salut en Christ ou si vous avez ete beni par notre litterature, nous vous prions de nous le faire savoir. Nous aimerions remercier Dieu avec vous et prier pour vous.

Nos vos convidamos a nos contactar, afim de fazer qualquer arranjo concernente a novas traducoes de nossa literatura em outras Ifnguas. Vossa assistencia sera muito apreciavel.

Se tem encontrado a salvacao em Cristo, ou se tem sido abencoadado por intermedio da nossa literatura evangelica, faca o favor de nos informar. Pois nos gostarfamos de agradecer a Deus juntamente convosco, e lembra-lo sempre em nossas oracoes.

For free Gospel literature, books and tracts in over 538 languages, write to:

Pour obtenir gratuitement de la litterature evangélique, des livres et des traites en plus de 538 langues, ecrivez a:

Para obter gratuitamente a literatura evangelica, livros e folhetos em mais de 538 Ifnguas diferentes escreva para:

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS
P.O. Box 2191
PRETORIA
0001
R.S.A.

A Gospel Literature Mission financed by donations
Une Mission de litterature evangélique financee de dons
Missao de literatura Evangélica financiada por donativos

(Reg. No. 1961/001798/08)